

**Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-51/09-11

Název školského zařízení:	Dětský domov Senožaty 199
Adresa:	394 56 Senožaty 199
Identifikátor:	600 028 208
IČ:	70 844 330
Místo inspekce:	Dětský domov Senožaty 199
Termín inspekce:	6. až 13. únor 2009

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení ekonomických podmínek ve školském zařízení včetně využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným krajem podle ustanovení § 160 a 163 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného zařízením pro výkon ústavní výchovy podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika zařízení

Dětský domov Senožaty 199 je příspěvkovou organizací zřízenou krajem Vysočina. Právnícká osoba vykonává činnost dětského domova a školní jídelny. Jejím statutárním zástupcem je ředitelka, která byla jmenována do funkce zřizovatelem v dubnu 2007 na základě jím vyhlášeného výsledku konkurzního řízení. Dětský domov (DD) je školské zařízení pro výkon ústavní výchovy (ÚV). Výchovně vzdělávací proces zde od 1. 1. 2008 probíhá podle Školního vzdělávacího programu *Vstříc novému životu*. Budova DD je panelového typu a má šest podlaží. Spojovací chodbou lze projít do sousední základní školy (ZŠ) a mateřské školy (MŠ). V budově ZŠ je umístěna školní jídelna, která kromě celodenního stravování pro děti a zaměstnance DD připravuje rovněž obědy pro děti, žáky a zaměstnance dvou MŠ a místní ZŠ.

Základní údaje o dětském domově v posledních třech letech jsou patrné z tabulky 1.

Tabulka 1. Základní údaje o dětském domově podle výkonových výkazů

Základní údaje o DD	Školní rok		
	2006/7	2007/8	2008/9
Kapacita zařízení	48	48	40
Počet dětí celkem	39	44	34
Počet dětí před zahájením povinné školní docházky	1	2	1
Počet dětí plnících povinnou školní docházku	29	34	23
Mládež po skončení povinné školní docházky	9	8	10
Počet rodinných skupin	5	5	5
Počet dětí na útěku	0	1	1
Počet dětí s nařízenou ÚV	34	38	32
Počet dětí umístěných na základě předběžného opatření	5	6	2
Počet dětí umístěných na žádost osob odpovědných za výchovu	0	0	0
Počet dětí s dobrovolně prodlouženým pobytem	2	2	0
Počet dětí se zdravotním postižením	0	0	4

Nejvyšší povolený počet dětí v zařízení byl v letošním školním roce snížen na 40. Ke dni inspekční činnosti byl počet dětí v zařízení 44. Děti jsou rozděleny zpravidla do pěti rodinných skupin.

Ekonomické a materiální předpoklady zařízení

Právnícká osoba hospodařila v letech 2006 až 2008 zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, tj. s dotacemi na přímé náklady na vzdělávání a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele. Přímé náklady na vzdělávání doposud tvoří největší objem finančních prostředků, kterými školské zařízení zajišťuje svoji činnost. Největší část finančních prostředků ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání za kontrolované období byla čerpána na mzdové náklady a na zákonné odvody. Finanční prostředky na platy vytvářely dostatečné předpoklady pro motivaci a odměňování zaměstnanců. Z finančních prostředků určených na ostatní neinvestiční výdaje hradila právnická osoba zejména nákup učebních pomůcek a školních potřeb, osobních ochranných pomůcek a výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a cestovné. Finanční prostředky ze státního rozpočtu byly právnické osobě poskytovány prostřednictvím Krajského úřadu kraje Vysočina. Tyto finanční prostředky pokryly v roce 2006 přibližně 63 %, v roce 2007 přibližně 62 % a v roce 2008 více jak 61 % celkových ročních neinvestičních nákladů právnické osoby. Z předložených rozpočtových opatření bylo zjištěno, že v roce 2007 došlo oproti roku 2006 k navýšení objemu přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání. V roce 2008 byl zaznamenán pokles těchto prostředků, zejména finančních prostředků na platy z důvodu snížení kapacity zařízení a tím i limitu zaměstnanců.

V roce 2008 byly právnické osobě poskytnuty i účelově určené finanční prostředky ze státního rozpočtu na realizaci rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“.

Dětský domov ve výše uvedeném období také disponoval finančními prostředky z rozpočtu zřizovatele určenými na provoz. Z těchto prostředků zajistil nezbytný chod školského zařízení (energie, drobnou údržbu a ostatní služby spojené s provozem). Z provozních prostředků právnická osoba provádí i běžné opravy a postupnou výměnu zařízení v rodinných skupinách. Na tyto činnosti jsou využívány i finanční prostředky z ostatních zdrojů, jako je např. ošetřovné. Od roku 2007 probíhají ve školském zařízení i stavební úpravy (postupná výměna oken), které byly hrazeny prostřednictvím zřizovatele.

Právnická osoba ke své činnosti v letech 2007 a 2008 využila i finančních prostředků, které obdržela formou sponzorských darů. V souladu se zřizovací listinou nejsou dětskému domovu povoleny zřizovatelem žádné okruhy doplňkové činnosti.

Výše přidělených finančních prostředků v hodnoceném období let 2006 až 2008 odpovídala základním potřebám právnické osoby, tj. především zajištění mzdových nároků včetně realizace vzdělávacího programu od školního roku 2007/2008.

Hodnocení zařízení

Děti jsou do DD zařazovány převážně na základě rozhodnutí ředitele Dětského diagnostického ústavu v Českých Budějovicích, v jehož územním obvodu se DD nachází, výjimečně z jiných diagnostických ústavů. Dětem a zletilým nezaopatřeným osobám je poskytováno plné přímé zaopatření. Dětský domov vede školní matriku, provádí v ní změny a předává údaje z ní v termínu.

Dětský domov spolupracuje se základními a středními školami, které děti navštěvují a školskými poradenskými zařízeními. Přijímá opatření k podpoře dětí s rizikem neúspěšnosti ve vzdělávání. Poradenská pomoc dětem je zajišťována prostřednictvím pedagogických pracovníků (ředitelkou, metodičkou prevence a vychovatelkami) a spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

Vykonávání činnosti dětského domova a školní jídelny odpovídá podmínkám, za kterých byl DD zařazen do rejstříku škol a školských zařízení (školský rejstřík). V době inspekční činnosti však DD poskytoval vzdělávání a školské služby nad rozsah zápisu do školského rejstříku, neboť byl překročen nejvyšší povolený počet dětí v zařízení.

V roce 2007 došlo ke změně ve vedení DD. Po odchodu předchozího ředitele byla jmenována do funkce současná ředitelka zařízení. Pro výkon funkce splňuje všechny předpoklady vyplývající z právních předpisů.

Od svého nástupu do funkce ředitelka DD vede kvalitně povinnou dokumentaci, i když byly zaznamenány některé dílčí nedostatky. Až s platností od 1. ledna 2008 vydala ředitelka DD Školní vzdělávací program s motivačním názvem Vstříc novému životu (povinnost vydat školní vzdělávací program uložil školský zákon již v roce 2005 a měl ho vydat již předchozí ředitel). Školní vzdělávací program zohledňuje vnější prostředí, reálné podmínky a možnosti dětského domova.

Cíle stanovené v Koncepti rozvoje zařízení a dále rozpracované v ročním plánu práce jsou vzhledem k poměrně krátkému působení ředitelky ve funkci naplňovány postupně. Od některých stanovených cílů již ředitelka upustila, přestože se jeví jako velmi vhodné (přemístění I. rodinné skupiny na druhé podlaží, čímž by se zajistily srovnatelné podmínky všem skupinám, administrativní část umístit v prvním podlaží).

V rozporu se stanovenou koncepcí je rovněž časté přemísťování dětí v rámci rodinných skupin, čímž je popírán smysl těchto skupin, který by měl co nejvíce připomínat rodinné prostředí. Ředitelka zařízení zcela nepřipustně nadřazuje organizační a ekonomické problémy

zařízení nad zájmy dětí a používá přemísťování dětí jako výchovné opatření. V důsledku toho jsou rovněž překračovány nejvyšší povolené počty dětí ve skupinách.

Pedagogická rada jako poradní orgán je zřízena, projednává opatření týkající se činnosti zařízení. Písemné záznamy však dokládají, že tato možnost není aktivně využívána. V dětském domově je zřízena dětská samospráva, s jejímiž zástupci se ředitelka schází nepravidelně dle potřeby. Vede záznamy z hospitací a běžných kontrol výchovné činnosti jednotlivých rodinných skupin. V poslední době je nucena řešit zejména problémy v oblasti mezilidských vztahů, které jsou silně narušeny. Příčinou jsou změny ve vnitřním řádu zařízení po nástupu ředitelky do funkce, vzájemná komunikace, nedodržování jednotného postupu v působení na děti a vtahování starších dětí do vzájemných problémů. Někteří zaměstnanci a děti těžce přijímají nastoupený autoritativní styl řízení současné ředitelky, který je v protikladu s předchozím spíše liberálním stylem řízení.

Všechny pedagogické pracovnice splňují podmínku psychické způsobilosti, podmínku odborné kvalifikace splňuje většina podle předchozí právní úpravy, kdy nebylo podmínkou absolvování studia speciální pedagogiky. Dětský domov má zpracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) pod názvem Interní směrnice - další vzdělávání pedagogických pracovníků, který umožňuje profesní růst aktivním pedagogickým pracovnícím a směřuje zejména do oblasti doplnění odborné kvalifikace podle současné legislativy. Z počtu absolvovaných akcí za poslední tři roky je zřejmé, že možnost DVPP je pedagogickými pracovníci využívána zřídka.

Dětský domov realizuje minimální preventivní program, jehož cílem je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům, snížení rizik a vlivů, které narušují vývoj osobnosti. Vzhledem ke složení dětí se tyto cíle daří naplňovat částečně a v praxi se řeší konkrétní problémy spojené zejména s kouřením. Dětský domov vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika, přijímá opatření k jejich minimalizaci. Míra počtu úrazů je nízká a nemá vzestupnou tendenci.

Interiér dětského domova svým uspořádáním odpovídá rodinnému prostředí a umožňuje zabezpečovat výchovné a vzdělávací činnosti. Každá rodinná skupina má k dispozici jedno patro a disponuje společnou kuchyňkou, obývacím pokojem, dvoulůžkovými nebo třílůžkovými pokoji a sociálním zařízením. S výjimkou pokojů dětí je materiální vybavení a estetické prostředí na odpovídající úrovni. Prostředí obývacích pokojů nekoresponduje s prostředím pokojů dětí. Na vybavení pokojů je zjevné, že do jejich zařízení a úprav nebylo investováno delší dobu a tudíž působí neosobním a rozhodně ne rodinným dojmem. Pozitivem je, že za současného vedení začala probíhat v rámci finančních možností postupná modernizace zařízení pokojů. V nejvyšším patře budovy se nachází dva malometrážní byty, z nichž jeden je obýván dívkou, která již dosáhla zletilosti. Při prohlídce budovy byl v některých prostorách zaznamenán nedostatečný úklid (prach, zbytky lepenek a fólií na skříních po výměně oken v letním období, nedostatečný úklid po malování). Nábytek a interiér nesl znaky nedůsledných oprav a poškození, některé opravy zajistila ředitelka zařízení v průběhu inspekční činnosti. Každá rodinná skupina má rovněž k dispozici počítač s připojením na internet. Jejich umístění převážně v kuchyňkách a na nevyhovujících stolicích není optimální. Všem skupinám je k dispozici školní jídelna, zahrada a hřiště.

V průběhu inspekční činnosti byla sledována individuální výuka a příprava na vyučování, odpolední a podvečerní činnost. Z předložené dokumentace jednotlivých rodinných skupin je zřejmá organizace denních a týdenních aktivit. Děti mají možnost účastnit se zájmových útvarů organizovaných místní školou, rovněž v domově probíhá pravidelná i nepravidelná zájmová činnost. Práce s programy rozvoje osobnosti je spíše formální, některé byly dopisovány až v průběhu inspekční činnosti. V činnosti některých vychovatelek byl shledán nedostatek odborných informací (důsledek absence účasti na DVPP) k přijímání opatření na podporu aktuálních potřeb dětí a absence současných metod a forem práce (např. komunitní

kruhy). Přesto většina dětí vyjadřovala spokojenost s životem v DD. Asi třetina dětí, převážně starších, se při rozhovorech vyjadřovala kriticky k vedení domova a vztahům k zařízení. Některé jimi popisované situace svědčí o nezdravém klimatu v DD. Z tohoto hlediska není aktuální prostředí pro děti v domově podnětné, dětem jsou předávány nevhodné vzorce chování a identifikační vzory.

V organizaci domova je pamatováno rovněž na rozvoj kulturních, společenských a sportovních aktivit mimo zařízení, organizují se lyžařské a letní pobyty. Děti se zapojují do různých projektů a soutěží. Rozvíjí se spolupráce s řadou partnerů.

Celkové hodnocení zařízení

Činnost právnické osoby je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, ale v době inspekční činnosti byla nad rámec nejvyššího povoleného počtu dětí zapsaného ve školském rejstříku.

Zařazování dětí do domova probíhá v souladu s platnou legislativou.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly použity v souladu s účelem, na který byly přiděleny. K pokrytí finančních výdajů vedle prostředků ze státního rozpočtu škola využívá příspěvky zřizovatele a hledá další zdroje financování.

Školní vzdělávací program je zpracován a obsahuje předepsané náležitosti.

Současná situace v domově nepodporuje zdravý psychický vývoj dětí, prostředí je negativně ovlivněno nevhodnými interpersonálními vztahy a stylem řízení domova.

Pozitivním jevem je započatá modernizace budovy a postupná výměna nábytku, vedení povinné dokumentace, možnost dětí účastnit se aktivit mimo domov a jejich zapojení do projektů a soutěží.

Zásadní změnu vyžaduje řízení domova v oblasti interpersonální, je nezbytné zajistit podnětné prostředí pro děti a zamezit jejich vtahování do současných problémů mezi pedagogickými pracovníky. Žádoucí je rovněž omezit přemísťování dětí v rámci rodinných skupin, nepřekračovat nejvyšší povolení počty dětí ve skupinách a důsledně upřednostňovat zájmy dětí.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina včetně dodatku č. 1 ze dne 17. 5. 2005
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změny údajů vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 22630/2007-21 ze dne 1. 10. 2007
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. 1. 2009
4. Jmenování do funkce ředitele školy účinností od 1. 4. 2007
5. Osvědčení o absolvování studia ze dne 14. 6. 2007
6. Koncepce rozvoje zařízení ze dne 4. 4. 2007
7. Denní záznamy a týdenní plány ve školním roce 2008/2009

8. Záznamy denní služby a týdenní plány činností ve školním roce 2009/2009
9. Pedagogické deníky jednotlivých rodinných skupin
10. Interní směrnice - další vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 10. 4. 2007
11. Roční plán práce na školní rok 2008/2009
12. Organizační řád ze dne 2. 10. 2007
13. Provozní řád s účinností od 1. 1. 2009
14. Vnitřní řád ze dne 16. 10. 2007
15. Akce dětského domova ve školním roce 2007/2008
16. Osobní složky dětí
17. Seznam dětí zařazených do výchovných skupin k 29. 10. 2008
18. Rozdělení dětí do rodinných skupin platné od 6. 2. 2009
19. Zpráva o šetření stížnosti ČŠI 569/08-11 včetně příloh ze dne 14. 1. 2009
20. Matrika základních údajů o dětech DD ke dni inspekční činnosti
21. Školní vzdělávací program Vstříc novému životu s platností od 1. 1. 2008
22. Výroční zpráva o činnosti DD za školní rok 2006/2007 ze dne 11. 9. 2007
23. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2007/2008 ze dne 17. 10. 2008
24. Minimální preventivní program ze dne 20. 4. 2007
25. Kniha úrazů vedená od 1. 6. 2006
26. Rozhodnutí ředitelky školy ve správním řízení ke dni inspekční činnosti
27. Zápisy z jednání školské rady vedené od školního roku 2007/2008
28. Zpráva o šetření stížnosti ČŠI 569/08-11 ze dne 14. 1. 2009
29. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy
30. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
31. Záznamové formuláře k inspekční činnosti
32. Výkaz 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. 10. 2005 ze dne 7. 11. 2005
33. Výkaz 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. 10. 2006 ze dne 3. 11. 2006
34. Výkaz 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. 10. 2007 ze dne 8. 11. 2007
35. Výkaz 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. 10. 2008 ze dne 11. 11. 2008
36. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2005 ze dne 3. 11. 2005 za školní jídelnu
37. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2006 ze dne 1. 11. 2006 za školní jídelnu
38. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2007 ze dne 7. 11. 2007 za školní jídelnu
39. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2008 ze dne 10. 11. 2008 za školní jídelnu
40. Úprava rozpočtu přímých neinvestičních výdajů k 15. 11. 2006 ze dne 21. 11. 2006
41. Úprava rozpočtu přímých neinvestičních výdajů k 27. 11. 2007 ze dne 27. 11. 2007
42. Úprava rozpočtu přímých neinvestičních výdajů k 20. 11. 2008 ze dne 20. 11. 2008
43. Závazné ukazatele rozpisu rozpočtu na r. 2006 – příspěvek na provoz, čj. KUJI P004TZ/6 ze dne 4. 1. 2006
44. Závazné ukazatele rozpisu rozpočtu na r. 2007 – příspěvek na provoz, čj. KUJI 194/2007 ze dne 3. 1. 2007
45. Závazné ukazatele rozpisu rozpočtu na r. 2008 – příspěvek na provoz, čj. KUJI 262/2008 ze dne 2. 1. 2008

46. Poskytnutí účelové dotace na realizaci rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ čj. 62901/2008/OSMS ze dne 28. 8. 2008
47. Výkaz Zisku a ztráty (v Kč) sestavený k 31. 12. 2006 ze dne 22. 1. 2007
48. Výkaz Zisku a ztráty (v Kč) sestavený k 31. 12. 2007 ze dne 24. 1. 2008
49. Výkaz Zisku a ztráty (v Kč) sestavený k 31. 12. 2008 ze dne 25. 1. 2009
50. Účtový rozvrh pro rok 2006 ze dne 27. 2. 2007
51. Účtový rozvrh pro rok 2007 ze dne 25. 2. 2008
52. Účtový rozvrh pro rok 2008 ze dne 5. 2. 2009
53. Výpis úplné hlavní knihy, období 12/2006 ze dne 22. 1. 2007
54. Výpis úplné hlavní knihy, období 12/2007 ze dne 25. 2. 2008
55. Výpis úplné hlavní knihy, období 12/2008 ze dne 26. 1. 2009
56. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2006 ze dne 12. 1. 2007
57. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2007 ze dne 15. 1. 2008
58. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2008 bez data odeslání
59. Finanční vypořádání dotací poskytnutých školám a školským zařízením k 31. 12. 2006 ze dne 22. 1. 2007, Příloha č. 1
60. Finanční vypořádání dotací poskytnutých školám a školským zařízením k 31. 12. 2007 ze dne 16. 1. 2008, Příloha č. 1
61. Finanční vypořádání dotací poskytnutých školám a školským zařízením k 31. 12. 2008 ze dne 26. 1. 2009, Příloha č. 1
62. Výpis obrátů na syntetickém účtu 914 za rok 2007 a 2008 ze dne 9. 2. 2009
63. Výpis obrátů na syntetickém účtu 916 za rok 2006, 2007 a 2008 ze dne 9. 2. 2009

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Mgr. Eva Kořínková, Štáflova 2003, 580 01 Havlíčkův Brod.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Složení inspekčního týmu:

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Eva Kořínková
Bc. Renáta Hánová
Mgr. Dagmar Formánková
Mgr. Stanislav Pulkrab
Bc. Marie Veverková
Bc. Alena Votavová

V Jihlavě dne 11. března 2009

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Senožatech dne 16. března 2009

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Eva Straková

Připomínky ředitele/ky školy

Datum	Text
30. 3. 2009	Připomínky byly podány.